

הנסיעה לאומאן על ראש השנה

א לכוונתם אין קולא קוים
אין כבוד השם. מונס קולא
מן תורת רבי **יואן מנדילעו**
געקלערט אין זיין הויפט
מלמודים דיעקערט

נקודת האמת
מלל

א יודישע מלומד ווען ער וויל זיין קולא קוים זיין וועגן נקודת האמת
זאלטן ער זיין וועגן נקודת האמת זאלטן ער זיין וועגן נקודת האמת
זאלטן ער זיין וועגן נקודת האמת זאלטן ער זיין וועגן נקודת האמת

יעא לאור

ערב ראש השנה תשע"ה

פֿאַרוואָס פֿונקט אומאַן????!!!

אַן אויבערפלעכליכן בליק אויפן קאַלענדער ברענגט אונז צום אַנערקענונג אַז... יאָ... אָט אָט קלאַפט שוין ראש-השנה פון יאָר... תשע"ה! פינף-טויזנט זיבן-הונדערט פינף-אין-זיבעציג יאָר צו בריאת העולם! מיר שטייען שוין העט ווייט אינעם אלף השישי אַריין; און... נאָך-אַלץ געפונען מיר זיך ליידער אין ביטערן גלות. עס לויפט דורך נאָך אַ יאָר און נאָך אַ יאָר, און דער גלות נעמט נישט קיין עק. דער חשכות הגלות ווערט וואָס-אַמאָל געדעכטער און טונקעלער, די ליסטע פון געפאַלענע צום טעכנאָלאָגישן יצרא דעריות ומינות - וועלכע פירט אַראָפּ יערליך צענדליגער נשמה'לעך אין שאול תחתית אַריין - ווערט ליידער גרעסער און לענגער, אַזוי אויך די אַלגעמיינע 'ירידת הדורות' ווערט וואָס-אַמאָל נידריגער און נידריגער, דער מצב קייקלט זיך באַרג אַראָפּ מיט אַזאַ שנעלן טעמפּאָ; אַזש מען קען איר קוים נאָכיאַגן. און דאס אידישע נשמה לאַזט אַרויס אַ זיפּץ פון טיפן האַרצן - וועלכע קען צוטרייסלן אַלע וועלטן - טאַטע!!! אַלע הערצער בענקן און צאַפּלן דאָך צו דיר, נו?! "מתי תמלוך בציון"; ווען?! ווען?! ווילאַנג נאָך רבוננו של עולם?! ווען קומסטו שוין צוריק אַהיים - צוזאַמען מיט דיינע קינדערלעך?!

וואָס פעלט אין אונזער דור?!

אייגענטליך אַז מען קוקט זיך אַביסל צו צום מצב הדור, מען מערקט אויף די פילע ווייטאַגליכע שמערצן וועלכע פּלאַגן אונז; פאַרשטייט מען נישט גענוי: וואָס האָט דאָ פאַסירט מיט אונזער דור? ! צוליב וועלכן אורזאַך האָבן מיר זיך דערקייקלט צו אַזאַ מצב? ! וואָספאַראַ - אַזוי קריטיש-וויכטיגע אינגרידיענטן - האָבן מיר פאַרפאַסט, אַז מיר זאָלן זיך פאַרדינען אַזאַ ירידה? ! אויבנאויף איז דאָך היינט די פיזישע 'שמירת התורה' אויף אַ העכערע ניוואָ ווי אַמאָליגע יאָרן, עס איז היינט דאָ מער לומדי תורה - ווי פאַרצייטנס. דער באַגריף פון עכטע "עם-הארצות" איז שוין כמעט אונטערגעגאַנגען, פון אַלע ווינקלען הילכט אָפּ אַ קול תורה, איבעראַל דאַוונט מען ערליך, אומעטום היט מען אויף 'כשרות המאכלים' און מען פרובירט צו זיין אויסגעהאַלטן למהדרין מן המהדרין אין אַלע ענינים; די מהודר'דיגסטע תפילין; די שענסטע אתרוג, די מערסט-אויסגעהאַלטענע סוכה און ציצית א.א.וו. טאָ וואָס האָט געברענגט דערצו אַז - מיט-דעם-אַלעם - פאַלן היינט שטיקער פון כלל ישראל? ! וואָס האָט געפירט דערצו - אַז אפילו אין אידישע היימישע שטובער כאַפּן זיך ליידער אויך אַריין די ביזע שטורמישע ווינטן פון גאַס? ! ווי קען זיין אַז זאָכן וועלכע זענען אַמאָל געווען האַרבער פון האַרב; איז היינט אינגאַנצן אָפּגעקילט געוואָרן און פאַרוואַנדלט געוואָרן צו אַ "מותר לכתחלה"? ! ווי צום-ביישפּיל: פאַר'גוי'אישטע מאַגאַזינען וועלכע ווירבלען מיט טומאה און זוהמא - וואס אַמאָל וואָלט מען דאָס נישט אָנגערירט מיטן בלויזן האַנט - ווערן היינט געליינט חודש'ליך אין פילע פרומע שטובער א.א.וו. אַלע צענדליגע שפּלות'ן וואָס אונזער דור גייט נעבעך דורך.

פאַרוואָס פּונקט אומאָן!?

[מיר מיינען דאָ בכלל נישט מקטרג צו זיין חס ושלום; פאַרקערט; מיר ווילן אַרויסברענגן אַז דאָס איז דער פאַקטישער מציאות, נישט צו באַשולדיגן קיינעם]. טאָ ווי פּאַנגט זיך דאָס אַלעס אָן?! וואָס איז דער שורש וואָס פּונדעם וואַקסן אַרויס די דאָזיגע דערנער?!

עס פעלט 'וואַרעמקייט'

ווער עס פאַרטיפט זיך אינעם סוגיא, ווערט איבערצייגט אַז דער פּראָבלעם באַשטייט פּון איין איינציגע וואָרט: "קאַלטקייט". מיר זענען ליידער פאַרוואַנדלט געוואָרן אין קאַלטע פאַרגליווערטע מענטשן. מיר האָבן פאַרלוירן אונזערע אָרגינאַלע געפילן; אַזש אַז 'האַרציגקייט' - איז היינט אַ בושא, מען דאַרף זיך היינט שעמען אַרויסציווייזן עפעס עמאַציאָנעלע הרגשים - ווי מיר וואָלטן געווען פאַבריצירט פּון אייזן אָדער שטאַל. די הערצער היינט זענען אַזוי פאַרשטיינערט און אויסגעלאָשן; אַז אויב איינער וועט זיך ערלויבן זיך אונטערטאַנצן ביי 'בואי בשלום' - אַביסל מער ווי דער אָנגענומענע סיסטעם - וועט מען שוין צוגיין צו אים מיט אַ צינישע הערה: עס איז נישט פורים היינט?! וואָס איז דער משוגעת פון טאַנצן יעצט?! ליידער איז דער תּמימות'דיגער אידישקייט אַזוי אַראָפּ געווישט געוואָרן פּון דער מאַפע; אַז טאַמער וועט אַ אינגערמאַן לערנען 'חפץ חיים' און עס אָננעמען מיט אַ תּמימות'דיגע ערנסקייט, און ער וועט אויפהערן מיטצוהאַלטן מיט די לשון-הרע'לעך וועלכע די חברים פּלוידערן, וועט זיך שוין געפונען איינער וועלכער וועט זאָרגן דערצו, אים אַריינצורוימען אין אויער אַריין: מאַך זיך נישט נאַריש, דו ביסט שוין עלטער פון דעם! דו ביסט שוין אויסגעוואַקסן דעם יאַרגאַנג פון ישיבה-קטנה! אַזוי איז דער גאַנצער הלוך-ילך פון

אידישקייט געוואָרן אַ סיסטעמאַטישער לעבנס סטיל; דער בחור האָט זיך זיין סדר היום נאַכצוקומען, דער כולל-אינגערמאַן זיין וועג און דער מיטל-יעריגער איד זיין מהלך החיים. אונטערשטע שורה: אַלע גייען אן ווי ראָבאַטן, דער חיצוניות קלאַפט מיטן פולסטן מאָס שיינקייט - אָבער דער האַרציגער פנימיות פעלט.

'טרוקענע אידישקייט' - קעגן 'זאָפטיגע תאוות'!?

אַט דאָס - רייסט אַוועק שטיקער, עס פאַרלענדעט און פרעסט-אויף יונג און אַלט. ווייל דאָס אייז-קאַלטע באַנעמונג גיסט נישט אַריין קיין צופרידנקייט און פרייליכקייט אינעם פשוטן אידישן לעבנס שטייגער, עס זעטיגט נישט דעם הונגעריגן זעהל מיט עפעס ליכטיגע געשמאַקע געפילן. דער האַרץ איז אָנגערייצט זיך צו שפירן גוט, צו לעבן אין אַ געשמאַקע באַטעמ'טע אַטמאָספערע, עס ווערט נישט דערקוויקט מיט קיין טרוקענע געזעצן פון עולם המעשה. אַזוי אַז ווען דער דאָזיגער בחור'ל גייט אַרויס אין גאַס - וועלכע שטעלט אַהער אַ קאַלירפולע אויסוואַל פון רייצנדע דמיונות וועלכע שטעלן אָן אַ פנים כאילו דאָס קען באַרוהיגן און שטילן דעם אינערליכן דורשט נאָך עפעס וואַרעמקייט - פאַלט ער אָנמאַכט און בוקט זיך דערצו.

יעדער וויל זיין וואויל

און "מה יעשה הבן שלא יחטא?!" יעדער איד וויל אינאמתן זיין ערליך און וואויל. ווען דער בחור'ל זאָל ווען באַקומען דעם אמתן האַרציגקייט און אָפענע צולאָזטע געפילן - אין אידישקייט - וואָלט ער ווען קיינמאַל נישט איבערגעלאָזט זיין

פֿאַרוואָס פֿונקט אומאָן!?

מסורה; "לא שביק היתרא ואכיל איסורא". דער ווייטאָג איז: מען האָט אים דאָס נעבעך קיינמאָל נישט געגעבן בהיתר, מען האָט אים קיינמאָל נישט געוווּזן אַ סעמפל פון אַ צוגאָסנקייט ביים דאָווענען, פון אַ אָרגינאַלע פרייליכע רקידה - דאָרט ווי עס באַלאַנגט נישט לויט די געזעצן פונעם סיסטעם. פֿאַרוואָס האָט מען אים דאָס נישט געגעבן?! זיינע עלטערן זענען גאָרנישט שולדיג, ווייל זיי פֿאַרמאָגן דאָס אויך כמעט נישט! זיי זענען שוין אויך קוים אויסגעלאָפן פון אידישע לעבעדיגע געפילן. ממילא וויבאַלד ער האָט דאָס נישט באַקומען אינדערהיים - איז ער דאָס געגאַנגען זוכן אינדרויסן; ער רעדט זיך איין - על-כל-פנים ביז דערווייל - אַז דאָרט געפונט זיך די ריכטיגע זיסקייט, די געשמאַקע תענוגים. עס וועט נאָר נעמען אַ שטיק צייט, וואס ער וועט אויסטאַפן איין תאוה נאָכן צווייטן און זיך איבערצייגן אין זייער לעכערליכקייט, ווי אַלץ איז איין ריזיגער בלאָף, אַ הוילע דמיון וועלכע איז ליידג פון סיפוק און רואיגקייט.

פֿאַרוואָס זענען מיר אַזוי פֿאַרטעמפט!?

די קושיא איז איצט נאָר שווערער געוואָרן; נו וואָס איז טאַקע די סיבה צו דעם פֿאַרטעמפטקייט?! וויאָזוי זענען מיר טאַקע אַזוי קאַלט געוואָרן?! מיר קענען דאָך נישט לייקענען קיין פֿאַקטן אַז פֿאַרצייטנס פלעגן אידן זיין אַזוי וואַרעם און געפיהלפול, אידישקייט איז געווען אָנגעפולט מיט לעבהאַפט און געשמאַק; אַזוי אַז עס האָט זיך קיינעם נישט פֿאַרגלוסט איבערצולאָזן אַזאַ גן-עדן און גיין נאָכלויפן שטותים און הבלים. אָבער היינט שטייט

דאָס נאָר איין ביי געוויסע יחידי סגולה, רוב המון-עם איז זייער ווייט פון דעם. און וויפיל מיר פרובירן אָנציוואַרעמען אונזערע געפילן, צו לעבן מיט אַ דערהויבענעם שטימונג - האַלט זיך עס אָבער נישט, עס פליהט אַוועק אַזוי שנעל ווי עס איז געקומען. אודאי בעסער ווי גאָרנישט איז עס - אָבער דער פאַרצייטישער תמימות קענען מיר נישט אַהערשטעלן, דער אַמאָליגער פחד פון עבירה, ליבשאַפט צו אַ מצוה און וואַרעמער געפיל צום אויבערשטן - וועלכע איז געווען איינגעפלאַנצט אינעם איד פון וויגעלע - פאַרמאָגן מיר ליידער נישט. פאַרוואָס טאַקע?! מאַנכע ערקלערן פאַרשידענע סיבות צום ירידת הדורות; זה בכה וזה בכה, אָבער אויף די אַלע סיבות ווערט אַלץ שווער די קושיא: נו?! וואָס איז די סיבה צו דעם גופא?! פאַרוואָס אַמאָל וואָלט מען געקענט ביישטיין די אַלע היינטיגע נסיונות - ווי אינטערנעט אד"ג - און היינט איז מען נישט מצליח דערין?! מיר מוזן טרעפן אַ סיבה וועלכע האָט נישט צוטון מיט אונזער בחירה, נישט מיר זענען די וועלכע זענען שולדיג דערין. נאָר אַ געוויסע יסודות'דיגע זאָך וואָס מען קען אויפווייזן שוואַרץ-אויף-ווייס אַז אַמאָל איז דאָס יאָ געווען, און מיר האָבן - מן השמים - דאָס נישט באַקומען; וואָס דאָס איז גורם די אַלע צרות און פראַבלעמען. און דערנאָך דאַרפן מיר זוכן דעם לעזונג אויך אויף דעם, ווייל עס קען נישט זיין אַז דער אייבערשטער האָט אונז געלאָזט הפקר אויפן וואַסער, עפעס אַ פלאַן האט ער זיכער אָנגעגרייט פאַר אונז, מיר דאַרפן עס נאָר זוכן און נישטערן ביז מיר וועלן עס בעז"ה טרעפן.

דער הויפט מאַנגל - 'צדיקים'

דער פסוק פאַרציילט אונז דעם בילד פון אחרית הימים: "והפלה ה' את מכותך", זאָגן חז"ל דעם באַדייט דערפון: "זו מיתת צדיקים". די פלאַדיגע ירידה וועלכע קומט פאַר היינטיגע דורות, דעם שרעקליכן אויסגעלאַשנקייט וואָס הערשט היינט - וועלכע איז גורם צו אַלע פּראָבלעמען פון אַלע זייטן - האָט אַ שורש, אַלעס שטאַמט פון איין זאַך: "מיתת צדיקים", מיר פאַרמאָגן נישט קיין צדיקים וועלכע זאָלן אונז באַלייכטן און אַריינשיינען אינעם טונקלקייט. אָט דאָס איז אַמאָל יאָ געווען און היינט נישטאָ. אָט דאָס האָט געפירט דערצו אַז מיר זענען געוואָרן אַזוי אויסגעטרוקנט פון יעדן מינדעסטן געפיל.

וואָס האָט מען געזעהן ביי פאַרציטישע צדיקים!?

פאַרציטינס זענען געווען גרויסע לייט. אין לויף פון אַלע דורות זענען געווען פיל באַקאַנטע צדיקים - אָנגעהויבן פון משה רבינו רבן של ישראל, און אַזוי ווייטער; שופטים און נביאים, תנאים און אמוראים, גאונים און ראשונים, אחרונים און פוסקים, און שפעטער דער 'אור שבעת הימים' דער הייליגער בעש"ט און זיינע הייליגע תלמידים, דער רבי ר' אלימלך און דער רבי פון לובלין, דער ראָפשיצער רב און דער צאַנזער רב א.א.וו. זכר כל הצדיקים וקדושים לברכה. וואס איז געווען דער ספעציעלער כח פון די צדיקים!?! דער געוואַלדיגער מאַכט פון צדיקים איז געווען: ווער עס האָט זיי נאָר אָנגעקוקט האָט געזעהן פאַר זיך אַ מענטש וועלכע זיינע פיס רירן טאַקע אָן דעם ערד קוגל, אָבער זיין קאָפּ שוועבט אין אַ העכערע וועלט, ער האָט געזעהן מיט

זיינע אויגן אַז עס איז דאָ אַ באַשעפער אויף דער וועלט, ער האָט געזעהן מיט זיינע אויגן אַז דער באַשעפער איז פאַרכטיג גרויס, ער האָט געזעהן מיט זיינע אויגן אַז דער באַשעפער האָט אונז ליב, ער האָט געזעהן מיט זיינע אויגן אַז דער באַשעפער האָט נישט פאַרגעסן אין אונז, ער האָט געזעהן מיט זיינע אויגן אַז דער באַשעפער טראַכט נאָך פון אונז און וויל נאָך אונזערע מעשים טובים.

דער ספעציעלער כח פון צדיקים

וויאָזוי האָבן זיי דאָס אויפגעוויזן?! נישט מיט קיין קונצליכע דיבורים וואָס זיי האָבן גערעדט! דאָס האָבן מיר היינט אויך, מיר פאַרמאָגן אַ ברייטן אויסוואַל פון פאַרשידענע געשליפענע בעלי-דרשנים - וועלכע קענען באַצויבערן יעדן צוהערער, און נאָך-אַלץ זעען מיר אויס ווי מען זעהט אויס. אויך - נישט פון לערנען פליסיג, אָדער פון האָבן איידעלע מדות - האָבן זיי באַזיצט אַזאַ מעכטיגן שטויס-קראַפט! אויך דאָס קען מען היינט געפונען; תלמידי חכמים און פיינע אידן מיט גוטע מדות - און פונדעסטוועגן פאַרדינען זיי נישט דעם טיטל 'צדיק', זיי קענען נישט 'מחיה מתים' זיין אונזערע געשטאַרבענע הערצער, אַריינבלאָזן לעבהאַפט אין די 'עצמות היבשות'. דער זעלטענער כח פון די צדיקים האָט געשטאַמט פון זייער געוואַלדיגן קדושה, פון זייער מורא'דיגן צדקות, וואָס דורך דעם האָבן זיי עררייכט אַ נשמה'דיגן קראַפט אַריינצושיינען אין אַ אידישע האַרץ אַ ליכטיגקייט, אויפציוועקן זיין האַרץ צו שפירן אַז אידישקייט לעבט! דער באַשעפער לעבט! די תורה איז אמת און פאַקטיש!

פארוואס פונקט אומאן!?

דער דאָזיגער שטראַל וואָס דער צדיק האָט אַריינגעשיינט אין זיין האַרץ, האָט געפירט דערצו אַז זיין האַרץ האָט אָנגעפאַנגען פליסן מיט האַרציגע אידישע געפילן, ער האָט אָנגעהויבן שפירן אַן אמת'ן טעם אין שבת, אַ געשמאַק אין תפילין לייגן, אַ ברען ביים דאווענען, אַ בענקעניש צום אויבערשטן, אַ שטענדיגע שמחה מיט זיין אידישקייט א.א.וו. און אַלעס וואָס ער האָט באַקומען פון צדיק האָט ער איבערגעגעבן ווייטער, ער האָט מחנך געווען זיינע קינדער פון פריסטן יוגנט מיט דעם ליכטיגן אור. און אַזוי איז עס איבערגעגאַנגען פון איין דור צום קומענדיגן דור, און עס זענען געוואָקסן דורות דורות ערליכע תמימות'דיגע אידן יראים ושלמים.

אַ הונגער נאָך אַן אמת'ן צדיק

היינט לעבן מיר ליידער אין אַ פאַר'יתומ'ט דור, מיר פאַרמאָגן נישט קיין אמת'ע צדיקים וועלכע זאָלן אונז אויפלעבן, אַריינגיסן אין אונז אַ הייליג חיות, ליכטיג מאַכן אונזער האַרץ מיטן 'טעמו וראו כי טוב ה'; הגם עס זענען דאָ - אויך היינט-צוטאָג - גרויסע רבי'ס ערליכע אידן וועלכע פירן אָן הייליגע קהלות, זיי פראַווען הייליגע 'טישן' און ברענגען אַריין אין זייערע חסידים וואַרעמע הייליגע געפילן; און עס איז טאַקע זייער הייליג און טייער; פונדעסטוועגן דאָך איז דאָס נישט דער ריכטיגער 'כח הצדיקים' וואָס איז געווען אין אַלע דורות, זיי פאַרמאָגן נישט דעם כח השפעה וואס פריערדיגע צדיקים האבן פאַרמאָגט, אַריינצושיינען אין אַלע ווינקלען פונעם חסיד'ס נשמה, אים עלעקטריזירן און אויפשאַקלען פון שלאָף, אים איבערמאַכן

פונדאָסניי און אַרױפֿשטעלן אױפֿן לײטער – װעלכע איז פֿאַסיג צו אים; צו שטייגן אין עבודת ה' – לױט זײן אױפֿגאַבע אױף דער װעלט נעס זענען זיכער פֿאַרהאַן אױך הײנט גרױסע צדיקים און קדושים, נאָר בעװונתינו הרבים זענען זײ באַהאַלטן פֿונעם פּובליקום, זײ פירן נישט קײן געמײנדעס, און זענען נישט באַקאַנט נאָר פֿאַר עטליכע יחידים, אבער דער המון עם װײסט נישט פֿון זײן. דערפֿאַר איז הײנט דאָ אַזאַ קאַלטקײט אין אידישקײט, אַזאַ מצוות אנשים מלומדה'דיגע מהלך החיים, װאָס דאָס ברענגט אַלע פֿאַקטישע פֿראַבלעמען רח"ל.

נאָך איבערגעבליבן הײנט אַ פֿאַרצײטישער צדיק

זײענדיג אין װאָגן אונטערוועגנס פֿון ברסלב קײן אומאן – װאו עס זענען געפֿאַרן דער הײליגער רבי מיטן הײליגן תלמיד פֿרױװאַט – האָט דער הײליגער רבי אַרײנגערױמט אין אױער פֿון רבי נתן'ען; דעם גרעסטן האָפענונגספֿולע סוד, װאָס דאָס איז דער אײנציגער לעזונג פֿאַר אונזער אַרױמער דור. דעם שמועס האָט דער רבי אָנגעפֿאַנגען מיט די װערטער: "פֿונדעסטװעגן דאָך העלפט אײביג דער אײבערשטער פֿאַר אידן, און עס עקזעסטירט נישט אַזאַ זאָך װי אַ "דור יתום". דאָן איז דער רבי אַרײן אין אַ שמועס איבער די הבטחה פֿון רבי שמעון בן יוחאי, אַז די תורה װעט קײנמאַל נישט פֿאַרגעסן װערן פֿון אידן דורך אים, און דער רבי האָט אױסגעפֿירט: "און הײנט איז דאָ אַ נ'חל נ'ובע מ'קור ח'כמה!" [- ראשי תיבות: נחמן] (חיי מוהר"ן סי' קפ"ט). אַזױ אױך האָט דער רבי אַמאַל אַרום גערעדט: "אַזױפֿיל צדיקים – װי דער בעש"ט און נאָך – האָבן געהאַט אַ כח בײם לעבן אַרײנצושײנען אַ ליכטיגקײט אין זײערע תלמידים, אבער

פארוואַס פונקט אומאַן!?

ווי נאָר זיי זענען נסתלק געוואָרן האָט זיך דער ליכטיגקייט געענדיגט, עס איז נישט אָנגעגאַנגען ווייטער - נאָכן פטירה - אַזאַ סאָרט קשר ווי אַ רבי צו אַ תלמיד. אָבער איך וויל מאַכן אַזאַ סאָרט זאָך וועלכע זאָל זיך ווייטער ציען אויך שפעטער - נאָכן הסתלקות - אַז איך וועל מאַכן תלמידים און די דאָזיגע תלמידים וועלן ווייטער מאַכן תלמידים און אַזוי ווייטער לדורי דורות" (חיי מוהר"ן סי' שע"ג). "מיינ פייערל וועט שוין טוליען ביז משיח וועט קומען" (שם; סי' רכ"ט). און אַזוי נאָך פילע אָפענע שמועסן, וואָס פון אַלע צוזאַמען שרייט זיך אַרויס: "עוד יוסף חי - עס איז נאָך דאָ אַ האפענונג!" אויך אין יאָר תשע"ה איז דאָ אַן אמת'ע פאַרצייטישע צדיק; צו וועמען מען קען זיך מדבק זיין און זיך באַהעפטן! מען קען נאָך היינט באַקומען דעם אידישן האַרציגן תמימות - אַזוויי פאַרצייטנס! עס איז דאָ אַ רעטונגס ברעט אין וועלכע מען קען זיך קלאַמערן און זיך ראַטעווען פונעם גרויזאַמען מכול פון תאוות! דער פלאַדיגער צרה פון: "והפלה ה' את מכותך - זו מיתת צדיקים", פאַרמאָגט אַ פלאַדיגן היילונג דורכן צדיק וואס האָט מעיד געווען אויף זיך: "אני איש פלא ונשמתי פלא גדול" (חיי מוהר"ן סי' רנ"ו).

אומאַן - ראש השנה

דער דאָזיגער גרויסער צדיק - וועלכער איז ווי געזאָגט דער 'צדיק הדורות' - האָט אַוועקגעשטעלט אַ יסוד: דער הויפט צייט און פלאַץ וואָס ער טוט און פאַרעט זיך מיט אידן, איז אין אומאַן - ראש השנה. דאָרט האָט ער געהייסן קומען לדורות עולם, וויילן און זיך געפונען נאָנט צום מקום מנוחתו הק'. גיין ערב-ראש-

השנה צום הייליגן ציון זאָגן דאָרט די באַקאַנטע צען קאַפּיטלעך תהלים - אויף וועלכע ער האט צוגעזאָגט אין געגנוואָרט פון צוויי עדים, אַז ער וועט טון אַלעס אין די וועלט אַרויסצושלעפּן פון שאול-תחתית יעדן איינציגן מענטש וואס זאָגט דאָרט די צען קאַפּיטלעך תהלים - און דאווענען ראש-השנה צוזאַמען מיטן קיבוץ אידן וועלכע קומען צו פאָרן צו אים אויף יום-טוב. דאָרט אין דעם הייליגן פּלאַץ - און אין דעם הייליגן זמן פון ראש-השנה - שיינט ער אַריין אַזעלכע הרגשים פון תשובה, אַזעלכע משונה'דיגע חרטה געפילן - וואָס איז נישטאַ צו באַקומען ביי קיין איין 'טיש', ביי קיין איין 'התעוררות דרשה' און אויך נישט ביי קיין איין אַנדערע 'ציון' אויף דער וועלט; דאָרט עפנט זיך דער קאַפּ פון אַ מענטש, ער פּאַנגט אָן טראַכטן צו זיך: פאָרוואָס בין איך באַשאַפּן געוואָרן?! אויף וואָס לעב איך אויף דער וועלט?! איז דאָך נאָר - ממליך צו זיין דעם אייבערשטן אויף מיר! נו ווי קוק איך אויס?! וויאָזוי האָב איך אָפּגעפּראָוועט אַ לעבן אויף דער וועלט?! אָבער צו-די-זעלבע-צייט שפּירט מען - פון די צווייטע זייט - אַזוינע זעלטענע אהבה'דיגע און אמונה'דיגע הרגשים - וועלכע ווערן אַריינגעבויעט און איינגעפלאַנצט טיף אינערליך אין האַרץ - ווי: דער באַשעפּער לעבט! ער טראַכט פון מיר פיר-אין-צוואַנציג שעה! דער אייבערשטער איז מיט מיר איבעראַל! ער וויל מיר! ער האָט מיר ליב! ער פאַרשטייט מיר מיט מיינע אַלע שוואַכקייטן! ער איז אויף מיינ זייט! ער זוכט מיר נישט צו כאַפּן ביי עוולות; פאַרקערט; ער וויל מיר נאָר באַגיסן מיט גוטס - דערפאַר וויל ער איך זאָל היטן זיין זיסע תורה! א.א.וו.

פון די סימנים אויף ביאת המשיח בקרוב

אַן אור-אַלטע 'קבלה' אין ברסלב (נשמע כמ"פ מפי הרה"ח ר' יעקב מאיר שעכטער שליט"א) לויטעט: "איידער משיח וועט קומען וועלן פאָרן צענדליגע טויזנטע אידן קיין אומאַן - ראש-השנה, אַזש מען וועט מוזן דינגן וועכטער זאָלן שטיין ביים ציון און פאַרזיכערן אַז יעדער האָט דעם געלעגנהייט אַריבערצוגיין ערב-ראש-השנה ביים ציון". היינט איז שוין געקומען דער צייט - וואָס דער דאָזיגע נבואה ווערט פארווירקליכט פאַר אונזערע אויגן, יעדעס יאָר שטייגט דער מעגאַ נומער - כן ירבו - פון טויזנטע טויזנטע אידן פון איבער אַלע עקן וועלט - וועלכע קומען זיך צונויף אויפן רוף פונעם גרויסן פאַסטוך, אַלע פליען קיין אומאַן זיך שיצן אונטערן שאָטן פון דעם ברייט-פאַרצווייגטן בוים - וואָס אונטער זיין שאָטן געפונט יעדער איד אַ באַשיצטע אָרט, יעדער איד שפירט זיך אין אומאַן ווי אַ 'בן יחיד', כאילו דער צדיק האָט נאָר אים אינזין און פאַרעט זיך מיט אים פּריוואַט. עס זעהט זיך אַן אַ קאָלירפולן עולם - פון יונגען מיט פאַני-טעליס און אויער-רינגלעך - ביז עלטערע אידן, צדיקים, תלמידי חכמים און עובדי ה'. שטייען זיי אַלע ביים הייליגן ציון צאַמגעפרעסט איינער צום אַנדערן, נישטאָ קיין פּלאַץ אפילו אַריינצולייגן אַ נאָדל דאָרט. שעות לאַנג שטייט מען אויף די פיס, און די צעקות און בכיות רייסן הימלען. פון אַלעמענס אויגן גיסט זיך טרערן ווי וואַסער, יעדער רעדט זיך אויס זיין האַרץ פאַרן אייבערשטן מיטן גרעסטן מאָס אָפּנקייט. עס קוקט אויס כאילו די גאַנצע וועלט איז געשטאָרבן; קיינער לויפט נישט אין ערגעץ, קיינעם אינטערסירט נישט גאָרנישט, נישטאָ קיין הו-הא, נישטאָ קיין סעלפּאָן און אימעיל. אויף וואָס שרייט מען דאָרט? ! אויף געלט? געזונט?

נחת? אפשר אויף דעם אויך - אָבער דאָס איז ממש נישט די זאָך דאָרט; אויב הערט מען זיך אַביסל אונטער כאַפט מען אַ שאַק: אַלע אַלע שרייען אויף איין זאָך: 'גלות הנפש'. זיי שרייען: טאַטע! איך וויל זיין אַן ערליכער איד! איך בין אַזוי ווייט פון דיר! וואָס עס איז געווען - ביז איצט - איז געווען; העלף מיר פון יעצט און ווייטער אַנצופאַנגען אַ ניי בלעטל פון ריכטיגע נאַנטקייט צו דיר! א.א.וו. יעדער מיט זיין רוחניות'דיגע פעקל. מענטשן וואָס האָבן בכלל נישט געוואוסט אַז זיי פאַרמאָגן אַ האַרץ - ווערן דאָס דאָרט געוואויר - ווען פלוצלינג נעמט זיך שטראָמען פון זייערע אויגן אַ קוואַל פון רייניגונגס טרערן, הרגשים וועלכע זיי האָבן קיינמאָל נישט געקענט מיטן נאָמען - ווערן אויפאַמאָל אַנטדעקט, וואס אויך אהיים קומענדיג באגלייטן די געפיהלן זיך אויסצורעדן דאס הארץ פארן אייבערשטן כסדר, זיך פרייען אז מען איז א אידיש קינד א.א.וו.

אויב מיר ווילן, איז היינט נישט - 'דור יתום'!

אומאן ראש-השנה - דאס לעצט-פאַרבליבענע מעדיצין פאַרן דור, דער איינציגער תקוה וואָס מיר פאַרמאָגן נאָך צו ראַטעווען אונזערע קינדער פון די היינטיגע ביטערע נסיונות, דער שטערקסטער פאַנצער אַראַפּצוגליטשן פון אונז די פאַר'סמ'טע פיילן פונעם בעל-דבר. דאָרט באַקומט מען אידישע וואַרעמקייט - אַנטקעגן די וואַרעמקייט פון גאַס, אידישע ליבשאַפט - אַנטקעגן ליבשאַפט פון די גאַס, אידישע פאַרגעניגן און געשמאַק - אַנטקעגן גוי'אישע פאַרגעניגן און געשמאַק. דאָרט הייבן מיר אַן לעבן - און באַלעבן - מיטן אייבערשטן און זיין תורה, אויף אַ געשמאַקע באַ'טעמ'טע אופן, ביז ביאת המשיח במהרה אמן.

הר"ר אברהם יצחק לייפער הי"ו

וויליאמסבורג

תרם והפיץ 250 גליונות

לע"נ אמו רייזל בת ר' יעקב הכהן ע"ה
תנצב"ה

הר"ר מנחם שמחה האס הי"ו

מאנסי

תרם והפיץ 500 גליונות

הר"ר שמואל שמעלקא פריעדמאן הי"ו

וויליאמסבורג

תרם והפיץ 500 גליונות

לרגל שמחת לידת בנו

הר"ר שלמה לעפקאזויטש הי"ו

בארא-פארק

תרם והפיץ 500 גליונות

לרגל שמחת נישואי בתו תחי'

הר"ר שלמה הענדלער הי"ו

בית שמש

תרם והפיץ 2000 גליונות

הר"ר שמשון ווייס הי"ו

וויליאמסבורג

תרם והפיץ 250 גליונות

לרגל שמחת לידת בנו

הר"ר יואל אדלער הי"ו

וויליאמסבורג

תרם והפיץ 500 גליונות

לרגל שמחת לידת בתו

הר"ר משה גרינבערגער הי"ו

בארא-פארק

תרם והפיץ 500 גליונות

לרגל שמחת נישואי בתו תחי'

הדרך להצדיק טרשתול

עס איז נאכנישט צו שפעט!!!

מיר וועלן אייך
צושטעלן
א טיקעט
קיין אומאן

בעסטע פרייזן - העפליכע סערוויס

910.302.UMAN (8626)

הראש השנה שלי עולה על הכל

ביר שטעלן צו אלע אייערע געברויכן אין אומאן

סעודות יום טוב כיד המלך

אין א היימישן טענט
פון די צענטראלע הכנסת אורח'ים

טראנספאטאציע

פון עירספארט קיין אומאן און צוריק,
מיט די Uman Express שאטעלס

בעטן צו שלאפן

אין היימישע דירות

מקוה קארטלעך

אין די מקוה טהרת ציון
הארט לעבן דעם בנין הקלויז

זיך פלעצער

אין קלויז

אוקריינער סעלפאן
SIM קארטלעך

732-496-1646 MercarzBreslov@gmail.com

מיר נעמען אהן קרעדיט קארטלעך We accept credit cards